

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2018. évi október hó 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

ítéletet:

A másodfokú bíróság a költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott és társa** ellen indult büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 15.B.90/2016/88. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

II.rendű vádlotthalmazati büntetését - a pénzbüntetés kiszabására vonatkozó rendelkezések mellőzésével - 1 (egy) év 6 (hat) hónap szabadságvesztésre és 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra súlyosítja.

A szabadságvesztést börtönben rendeli végrehajtani, amelyből II.rendű vádlottlegkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A Pécsi Városi Bíróság 17.B.1556/2010/44. számú ítéletével kiszabott 6 (hat) hónap börtönbüntetés végrehajtását elrendeli.

A **bt1.**-vel szemben kiszabott pénzbírság összegét 2.000.000 (kettőmillió) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a **bt1.**-t a másodfokú eljárás során felmerült 25.000 (huszonötezer) forint bünyügyi költség megfizetésére.

Indokolás

A Pécsi Törvényszék a 2017. évi december hó 12. napján kihirdetett 15.B.90/2016/88. számú ítéletével I.rendű vádlottbüntetőjogi felelősségét a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396.§ (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott és a (3) bekezdése szerint minősülő költségvetési csalás büntetében, a Btk. 345.§-ában meghatározott hamis magánokirat felhasználásának vétségében, valamint a Btk. 403.§ (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott számvitel rendje megsértésének büntetében állapította meg. Ezért I.rendű vádlottat - halmazati büntetésül - 250 napi tétel pénzbüntetésre és 3 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés napi tételének összegét 4.000 forintban állapította meg. Rendelkezett a pénzbüntetés - meg nem fizetése esetén - szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

II.rendű vádlottbüntetőjogi felelősségét a Btk. 396.§ (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében, a Btk. 345.§-ában meghatározott, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, valamint a Btk. 403.§ (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott, bűnsegédként elkövetett számvitel rendje megsértésének bűntettében állapította meg. Ezért II.rendű vádlottat - halmazati büntetésül - 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés napi tételének összegét 2.000 forintban állapította meg. Rendelkezett továbbá a pénzbüntetés - meg nem fizetése esetén - szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról is.

A **bt1.** jogi személlyel szemben 500.000 forint pénzbírságot szabott ki. Emellett rendelkezett az elsőfokú bíróság a lefoglalt bűnjelekről, a zár alá vett dolgok vonatkozásában a kényszerintézkedés feloldásáról, valamint a felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a Baranya Megyei Főügyészség I.rendű vádlott vonatkozásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása, II.rendű vádlottesetében végrehajtandó szabadságvesztés és közügyek gyakorlásától eltiltás kiszabása, valamint a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése, míg a **bt1.**-el szemben magasabb összegű pénzbírság kiszabása végett fellebbezett.

A törvényszék ítéletével szemben I.rendű vádlottés védője, valamint II.rendű vádlottvédője felmentés végett, míg a **bt1.** jogi képviselője a pénzbírság mellőzése érdekében jelentett be jogorvoslatot.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, továbbá a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján - az ügyészi fellebbezést fenntartva - I.rendű vádlottvonatkozásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására, II.rendű vádlottesetében a végrehajtandó szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás kiszabása mellett a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére, valamint a **bt1.** jogi személlyel szemben alkalmazott pénzbírság összegének felemelésére tett indítványt.

A nyilvános ülésen I.rendű vádlottés védője a felmentés iránt bejelentett fellebbezésüket visszavonták, míg II.rendű vádlottvédője, valamint a **bt1.** jogi képviselője a fellebbezési nyilatkozatukkal egyező tartalommal szólaltak fel.

A másodfokú bíróság a fellebbezésekkel megtámadott elsőfokú ítéletet a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590.§ (1) és (2) bekezdései alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, vizsgálva az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét. Ennek során arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, az teljes egészében felderített, hiánytalan, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek megfelelően, a tényállás alapos és hiánytalan felderítéséhez szükséges körben folytatta le. Az ügy helyes ténybeli és jogi megítélésére szolgáló bizonyítékokat beszerezte, ezeket külön-külön, illetve együttesen is a logika szabályainak megfelelően értékelte, megfelelően számot adva ténymegállapításairól, arról is, hogy a vádlottak védekezését miért vetette el. Indokolási kötelezettségét így megfelelően teljesítette.

A bizonyítékok mérlegelése körében kifejtett állásponttal egyetértve a másodfokú bíróság - a jogorvoslati kérelmek tartalmára figyelemmel - mindössze az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek.

A nyilvános ülésen elhangzott nyilatkozatok alapján sajátos helyzetbe került a másodfokú bíróság az ítélet felülbírálata során. I.rendű vádlottfellebbezésének visszavonásával az I. r. vádlott és védője immár nem támadta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást annak ellenére, hogy e vádlott védekezése ezzel teljes egészében szemben áll. II.rendű vádlottvédője ugyanakkor fenntartotta a II. r. vádlott felmentése iránt bejelentett fellebbezését annak ellenére, hogy II.rendű vádlotta bűnösségére utaló beismerő vallomást tett az eljárás korábbi szakaszában.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a vádlottak vallomásával szemben alapvetően a **bt1.** adóbevallásainak adataira, a rendelkezésre álló egyéb okirati bizonyítékokra, valamint a nagyszámú tanúvallomásra alapította.

Nem követett el eljárási szabálysértést az elsőfokú bíróság, amikor elfogadta és a tényállás alapjává tette a tanúk vallomásait, hiszen azok - a vádlottak védekezésének cáfolatát képező részükben - következetesek voltak és ezáltal saját magukra nézve is terhelő adatokat szolgáltatottak. E tanúvallomások minden kétséget kizáróan alátámasztották a tanúk vagyoni és szociális helyzetét bemutató fényképfelvételek is.

Amint arra a törvényszék helyesen hivatkozott, a nyomozás során a tanúk többsége úgy vallott, hogy kitöltetlen felvásárlási jegyet írtak alá. A bírósági tárgyaláson ezeket a vallomásukat azzal egészítették ki, hogy az I. r. vádlott nem kérdezte meg, hogy ők termelték-e a felvásárlási jegyeken szereplő terményeket. Ezek a perbeli adatok egyértelműen cáfolják az I. r. vádlott védekezését.

Helytállóan utalt az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során arra is, hogy a vádlottak védekezését a nagy számban rendelkezésre álló okiratok is megcáfolták. E körben különös jelentőséggel bírnak a fentebb hivatkozott tanúk nevében benyújtott személyi jövedelemadó bevallások javított példányai, melyekkel kapcsolatban akként nyilatkoztak, nem tudnak arról, hogy adófizetési kötelezettségük keletkezett volna.

Az igazságügyi adó- és könyvszakértői vélemények alapján pedig helyesen került sor az adóhiány megállapítására is.

Mindezen bizonyítékok megfelelő mérlegelésével az elsőfokú bíróság törvényesen jutott arra az álláspontra, hogy I.rendű vádlotttudomással bírt a **bt1.** könyvelésébe beállított okiratok valótlanúságáról. Törvényesen került sor ezért a vádlottak védekezésének elvetésére is.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás - megalapozottsága folytán - a Be. 591.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlottak büntetőjogi felelősségére.

Ennek kapcsán volt szükséges megjegyezni, hogy a másodfokú bíróság nem értett egyet II.rendű vádlottvédőjének álláspontjával. I.rendű vádlottbűnössége hiányában ugyanis a Btk. 13.§ (2)

bekezdése folytán II.rendű vádlottfelelőssége közvetett tettesként történő megállapításának lett volna helye annak ellenére, hogy a bűncselekményben való közreműködése vitán felül járulékos jellegű volt. Törvényesen került tehát sor II.rendű vádlottelkövetői minőségének - bűnsegédként történő - megállapítására az elsőfokú bíróság részéről.

Következésképpen a II.rendű vádlottfelmentését célzó védelmi fellebbezés nem volt megalapozott.

A cselekmények minősítése is mindenben megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel, ugyanakkor azokat II.rendű vádlottesetében nem a tényleges súlyuknak megfelelően értékelte.

I.rendű vádlottvonatkozásában az elsőfokú bíróság a következetes bírói gyakorlat alapján törvényesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy e vádlott által megtérített adóhiánynak a büntetés kiszabása során meghatározó jelentősége van. Emellett az elkövetés és az elbírálás között eltelt időtartamot is I.rendű vádlottjára kellett figyelembe venni, hiszen a jogerős ügydöntő határozat meghozataláig a halmazatban álló bűncselekmények közül a legsúlyosabb cselekmény elévülésére irányadó idő nagy része is eltelt már. A bűncselekmény elkövetésében pedig - II.rendű vádlottal szemben - jóval kisebb szerepet vállalt.

Mindezek alapján az ítélőtábla az elsőfokú bíróság álláspontjával értett egyet; az enyhítő körülmények túlsúlyára figyelemmel ezért nem volt indokolt a I.rendű vádlottal szemben kiszabott büntetés súlyosítása. Erre figyelemmel az ügyészség által I.rendű vádlottbüntetésének súlyosítása iránt bejelentett fellebbezés sem volt megalapozott.

II.rendű vádlottesetében a másodfokú bíróság - védőjének álláspontjával ellentétben - azonban akként foglalt állást, hogy a vagyoni hátrány I.rendű vádlottáltali megtérítése nem eshet e terhelt javára; így e körülmény II.rendű vádlottvonatkozásában teljességgel súlytalan marad. A bírói gyakorlat ugyanis különbséget tesz a kár megtérülése és megtérítése között.

Emellett bűnsegédi elkövetői minőségének csak igen csekély fokban lehet enyhítő hatást tulajdonítani, hiszen a bűncselekmény elkövetéséhez szükséges magatartás jelentős részét ő fejtette ki. A II. r. vádlott többszörösen büntetett előéletű, felelősségét ugyanilyen vagy hasonló jellegű bűncselekmények miatt állapították meg ezt megelőzően is; ekként visszaesőnek nem minősülő speciális bűnismétlő. Ezen felül a vád tárgyává tett bűncselekményt végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt követte el, így a felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása nem érte el a büntetés törvényben meghatározott célját. II.rendű vádlottbeismerő vallomása ugyancsak nem értékelhető enyhítő körülményként, az a bűnösségét megalapozó körülményekre nem terjedt ki, és védekezését az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításánál mellőzte.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság által II.rendű vádlottal szemben kiszabott joghátrány nem felel meg a Btk. 79.§-ában megállapított büntetési céloknak.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint II.rendű vádlottal szemben kizárólag a szabadságvesztés-büntetés kiszabásával érhetők el a büntetés céljai; ezért vele szemben 1 év 6 hónap szabadságvesztést szabott ki. E szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk. 37.§ (2) bekezdés a) pontja szerint börtön, melyből a Btk. 38.§ (2) bekezdésének a) pontja szerint a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

Mivel II.rendű vádlotta bűncselekményt a megelőzően kiszabott szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje alatt követte el, ezért a jelen ügyben kiszabott szabadságvesztés végrehajtását a Btk. 86.§ (1) bekezdésének c) pontja szerint újból már nem lehetett felfüggeszteni. Ugyanakkor e tény azt a következményt vonta maga után, hogy a Btk. 87.§ b) pontja szerint a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását is el kellett rendelni.

A másodfokú bíróság emellett II.rendű vádlottat méltatlannak találta arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyen, ezért attól a Btk. 61.§ (1) bekezdése alapján eltiltotta. Az eltiltás tartamát a Btk. 62.§ (1) bekezdése alapján 2 évben határozta meg.

A járulékos kérdések kapcsán a másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak a **bt1.**-el szemben alkalmazott intézkedés körében elfoglalt álláspontjával. A jogszabály alapján kiszabható pénzbírság a jogi személlyel szemben jelen esetben meghaladja a 100 millió forintot, míg a bt. prosperáló gazdasági társaság, nagy értékű eszköz- és állatállománnyal rendelkezik. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság mégis a törvényi minimumban, 500.000 forintban határozta meg a jogi személlyel szemben alkalmazott pénzbírság összegét. Ez azonban - különösen az adóhiány mértékére figyelemmel - nem éri el az intézkedés célját, ezért azt a másodfokú bíróság 2 millió forintra felemelte.

Az elsőfokú bíróság döntései egyebekben törvényesek.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdése szerint megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Kötelezte a **bt1.** jogi személyt a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 613.§ (1) bekezdése alapján.

Pécs, 2018. október 24.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró,
Dr. Bencze Beáta s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 15.B.90/2016/88. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.15/2018/6. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2018. évi október hó 24. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke